

BUPL's bemærkninger til Ringsted budget for 2020

Byrådet i Ringsted har sendt forslag til besparelser på kommunens budget 2020 på børneområdet i høring. Her følger BUPL's bemærkninger.

Forvaltningen har udarbejdet fire spareforslag på daginstitutionsområdet. Tre af forslagene vil have indflydelse på normeringen og øge antallet af børn pr. pædagog betydeligt. Gennemføres alle forslag nedlægges man 28 pædagogstillinger, hvilket svarer til, at hvert dagtilbud nednormeres med mere end én pædagog. De tre forslag er:

- Tid til ledelse i institutionerne 1,5 mio. kr. (ekskl. forældrebetaling)
- Normering 3 mio. kr. (ekskl. forældrebetaling)
- Op til 15 lukkedage. 3,9 mio. kr. (ekskl. forældrebetaling)

Besparelsen giver samlet:

- Kommunens besparelse: 8,4 mio. kr.
- Forældrebetaling: 2,8 mio. kr.
- Samlet reduktion på institutionerne: 11,2 mio. kr.

Desuden er der forslag om, at spireforløbet (brobygning mellem dagtilbud og skole) bortfalder.

Normeringer og kvalitet

I de senere år har der samfundsmæssigt været øget fokus på dagtilbuds afgørende rolle for børns udvikling. Såvel dansk som international forskning har godtgjort, at børn, der går i dagtilbud af høj kvalitet, klarer sig bedre i uddannelsessystemet og sidenhen på arbejdsmarkedet. De får bedre karakterer i skolen, og kommunerne bruger færre ressourcer på specialundervisning og andre indgribende foranstaltninger.

De forskningsmæssige landvindinger dokumenterer, at tidlig indsats betaler sig. Forskningen pointerer, at jo tidligere indsats, desto bedre resultater. Indsatsen skal helst funderes allerede i de første 1.000 dage af et barns liv. Når børnene begynder i skole, er mulighederne allerede markant forringet.

Dagtilbud af høj kvalitet er kendetegnede ved en god personalenormering samt en høj andel af pædagoger. Det giver mulighed for at arbejde pædagogisk velovervejede og målrettede med både det enkelte barn og den samlede børnegruppe.

For 10 år siden blev Ringsted Kommune i Berlingske Tidende udråbt til at have Danmarks dårligste normeringer. Børnene, der gik i vuggestue og børnehave i 2009, går nu i kommunens udskolingsklasser og er på vej til at indtage ungdomsuddannelserne.

Ser vi på, hvordan det går, er der indikationer på, at de dårlige normeringer i slutningen af forrige årti påvirker de nuværende udskolingselever resultater og situation. Således vurderes kun 55 procent af eleverne i 8. klasse at være uddannelsesparate mod 68 procent på landsplan. Og til trods for, at der har været tydeligt fokus på folkeskolernes ældste klasser, halter karaktergennemsnittet stadig væsentligt efter landsgennemsnittet.

Med de senere års kommunale budgetter har byrådet sat penge af til daginstitutionerne. Man har bevæget sig fra en bundplacering op i midterfeltet af danske kommuner, hvad normeringer angår. Desværre er udviklingen gået i stå efter kommunevalget i 2018, og nu trækker de fremsatte forslag i den forkerte retning.

BUPL har både i 2017 og 2019 gennemført landsdækkende undersøgelser af medlemmernes arbejdsvilkår. Trods de nævnte forbedringer, er der dog ikke belæg for at antage, at vilkårene i Ringsted daginstitutioner nu løfter sig op over andre kommuner. Resultater fra den seneste undersøgelse viser følgende:

- 83 procent af pædagogerne i Ringsted havde inden for den seneste uge oplevet, at der ikke var medarbejdere nok til at løse de pædagogiske opgaver, mod 81 procent på landsplan.
- 75 procent af pædagogerne i Ringsted Kommune er enige eller meget enige i, at de ikke kan drage omsorg for et eller flere børn pga. personalemangel, mod 54 procent på landsplan.
- 34 procent af pædagogerne i Ringsted var flere end to medarbejdere til børnegruppen på en tilfældig dag. Det tilsvarende tal er på landsplan 23 procent.
- Hver tredje pædagog i Ringsteds daginstitutioner har overvejet af forlade faget pga. arbejdsvilkårene. Tilsvarende tal som på landsplan.

BUPL har stillet forslag om indførelse af minimumsnormeringer, og flere kommuner er på vej med nedre grænser for, hvor få medarbejdere, der må være til en børnegruppe. Ringsted Kommune ligger under BUPL's minimumsanbefalinger. Både hvad angår antallet af ansatte pr. børnegruppe og andelen af uddannede medarbejdere.

Det har været fremhævet, at Ringsted Kommunes normeringer ser acceptable ud, når man anvender Danmarks Statistiks normeringstal. Desværre skaber Danmarks Statistik ikke den nødvendige klarhed omkring normeringer. Blandt andet ved, at man medregner lederne i normeringen, selvom de ikke deltager i det pædagogiske arbejde med børnene. Ved at man ikke medregner de normeringsmæssige forringelser af at flytte børn fra vuggestue/dagpleje til børnehave, før de fylder tre år. Og ved, at man ikke tager højde for, at der også skal være personale de tre ydertimer morgen og aften.

Ferielukning

Blandt de fire spareforslag på daginstitutionsområdet finder vi forslaget om at genindføre ferielukning i kommunens institutioner. Kommunen mener, den kan effektivisere for op til 3,9 mio. kr. ved at lukke børnehaver og vuggestuer ned i tre uger. Umiddelbart lyder det som en gratis omgang at lukke institutionerne, når både børn og pædagoger alligevel holder ferie.

Men det er en udbredt myte, at man kan spare penge på ferielukning uden at ramme normering og kvalitet. For institutionen har, hvis man ser bort fra et beskedent vikarforbrug, som udgangspunkt ikke færre udgifter, fordi man lukker ned for sommeren. Medarbejderne skal have løn, uanset hvornår de holder ferie.

I praksis betyder lukkedage blot, at man tvinger personale og forældre til at flytte rundt på den ferie, de under alle omstændigheder holder. Derfor er besparelser kommunen, mener den kan hente hjem på ferielukning, reelt en reduktion i normeringen.

Ringsted Kommune afskaffede fra 2015 den daværende ferielukning efter heftig kritik fra blandt andet forældre. Også fra folketing og regering har der lydt kritik af kommunernes brug af lukkedage i dagtilbud.

Dengang havde man forudsat, at kun 15 procent af forældrene ville benytte kommunens nødpasningstilbud. Men det holdt ikke, viste en opgørelse. Det betød problematiske forhold i underbemandede nødpasningsordninger, hvor især sårbare børn og børn med særlige behov kom i klemme.

Ledelse

Der foreslås en reduktion i ledelsestildelingen på op til 1,5 mio. kr. I alt 2 mio. kr., når forældrebetalingen indregnes.

En reduktion i ledelsestildelingen betyder ledelse på mindre end fuld tid. Besparelsen er ikke i overensstemmelse med intentionerne i kommunens nye model for ledelsestildeling. Den skulle netop sikre ledelse på fuld tid.

Det fremgår af sagsfremstillingen, at besparelsen ikke vil påvirke institutionens primære opgaver. Den seneste tids opmærksomhed på kvaliteten i dagtilbud har bragt ledelsens rolle i fokus som afgørende for kvaliteten og dermed børn og familiers oplevelse og udbytte af at benytte dagtilbud. Det er derfor ikke korrekt, når man fra forvaltningens side vurderer, at ledelse ikke er en primær opgave. En opfattelse, som BUPL deler med Ledelseskommisionen.

Erfaringerne med lederstillinger delt mellem ledelse og pædagogisk arbejde er ikke gode. Lederne vil ofte fortsat løse ledelsesopgaver i den fulde ansættelsestid. Besparelsen kommer dermed reelt til at resultere i mindre tid til det pædagogiske arbejde med børnene i institutionen. Derfor fremstår forslaget som en "regnearksbesparelse", hvis konsekvens er en udhuling af normeringerne.

BUPL anbefaler på linje med Ledelseskommisionen, at ledere ansættes med ledelsesopgaver i deres fulde arbejdstid. Ledelse på fuld tid øger kvaliteten i ledelsesarbejdet og styrker kommunens muligheder for at rekruttere dygtige ledere.

Forslagene om besparelser på daginstitutionernes normeringer og ledelse falder sammen med implementeringen af den nye dagtilbudsreform. Implementeringsfasen består blandt andet i uddannelse af faglige fyrtårne. En aktivitet, som i forvejen er mangelfuld vikardækket. Med yderligere reduktioner bliver ledernes handlemuligheder med henblik på at indfri reformens intentioner yderligere forringet.

Det samme gælder reduktioner direkte på ledelsen. Den nye reform lægger op til væsentlige forbedringer i måden at skabe pædagogisk udvikling og facilitere evalueringsprocesser på. Her tiltænkes det enkelte dagtilbud en tydeligere opgave og lokalt forankrede tilbudsledere en nøglerolle i den pædagogiske udvikling af læreplaner. Kommunen bør sikre de nødvendige investeringer, der skal til for at realisere reformen.

Brobygning

I 2017 introducerede Ringsted Kommune et særligt brobygningstiltag mellem daginstitution og skole, kaldet spireforløb. Tiltaget indebærer en særlig indsats, som skal understøtte børnenes overgang til skolen og skabe bedre trivsel og læring.

En evaluering, som Børne- og Undervisningsudvalget behandlede i december 2017 viste, at spireforløbet er en succes, som har god effekt for børnene. Spireforløbet styrkede det

fagprofessionelle samarbejde mellem daginstitutioner og SFO/Skole. 97 procent af forældrene oplevede, at deres barn havde været i trivsel i "spireperioden". Og børnene selv gav udtryk for, at de havde gode oplevelser med at komme i SFO og få hjælp til at etablere nye kammeratskabsrelationer under forløbet.

Med fjernelse af tilskuddet vil daginstitutionerne ikke længere have ressourcer til at gennemføre spireforløb og dermed i samme grad understøtte børnenes skolestart. Konsekvensen kan blive dårligere trivsel og læring i skolen, som i særlig grad skønnes at ramme sårbare børn og børn, som er tilknytningsmæssigt udfordret, som det hedder i sagsfremstillingen.

Anbefaling

Forslagene om besparelser på normeringerne kommer samtidig med, at der i såvel medierne som blandt forældre og eksperter er en intens debat om daginstitutionernes udfordringer. BUPL's vurdering er, at der også i Ringsted Kommune er et klart og veldokumenteret behov for at investere i børneområdet. BUPL kan derfor ikke anbefale forslagene.

BUPL står naturligvis til rådighed for yderligere dialog og samarbejde.

Med venlig hilsen

Anja Wollesen
Faglig sekretær/ Skole- og fritidsområdet
E-mail: awo@bupl.dk
Mobil: 6161 1383

Jacqueline Sporon-Fiedler
Faglig sekretær/ Dagtilbud
E-mail: jqs@bupl.dk
Mobil: 6195 9912